

s hlavou otočenou na jihovýchod, pohřeb byl celkově orientovaný ve směru JZ–SV. V jihovýchodní části hrobu byla uložena amfora, kterou lze datovat pouze obecně do období pozdního eneolitu (kultura se šňůrovou keramikou nebo kultura se zvoncovitými poháry).

Literatura

Neuvedeno.

Obr. 11. Nenkovice. Kostrový pozdně eneolitický hrob. Foto I. Čížmář.

Fig. 11. Nenkovice. An inhumation grave from the Late Eneolithic period. Photo by I. Čížmář.

Summary

An inhumation grave (Fig. 11) generally dated to the Final Eneolithic period was examined within a rescue excavation on the route of the Moravia high-pressure gas pipeline in “Zadní louky” field, Nenkovice cadastral area (Hodonín District).

Ivan Čížmář

Nová Ves (k. ú. Nová Ves u Oslavan, okr. Brno-venkov) „Nad Skalou“.

Kultura zvoncovitých pohárů. Sídliště. Geofyzikální průzkum. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Archeologický ústav AV ČR Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 49.0950989N, 16.3122836E

V roce 2021 pokračoval archeologický výzkum lokality Nová Ves – „Nad Skalou“, která je dlouhodobě sledována pracovníky Archeologického ústavu v Brně, v. v. i., především v souvislosti s objevem velkého zahloubeného objektu kultury zvoncovitých pohárů a povrchového klastru nálezů v jeho širším okolí, které obsahují neobvykle početnou štípanou industrii zhotovenou především z rohovců typu Krumlovský les. Uvedený objekt byl identifikován povrchovou prospekci už v 90. letech 20. století (Kopacz et al. 2009, 176) a v roce 2016 následně ověřen menší sondáží (Bartík et al. 2019, 188–191). Od té doby probíhaly na lokalitě další terénní průzkumy, při nichž byla dále rozšiřována povrchová kolekce nálezů. Řádný archeologický výzkum výše uvedeného objektu byl pak plánován na roky 2021–2022. Při jedné z kontrolních návštěv lokality však bylo zjištěno poškození objektu liniovým výkopem v souvislosti s budováním nové kanalizační sítě. Objekt byl protnut v ose S–J liniovým výkopem, a přibližně v jeho středu byla navíc zhotovena kvadratická

Obr. 12. Nová Ves. Záchraný výzkum objektu kultury zvoncovitých pohárů. Foto J. Bartík.

Fig. 12. Nová Ves. A rescue excavation of a Bell Beaker culture feature. Photo by J. Bartík.

betonová šachta, která zničila další prostor o rozloze okolo 4 m². Výzkum v roce 2021 byl tak nakonec koncipován jako záchraný a po dohodě s majitelem pozemku (v době výzkumu byl pozemek již oset víceletou zemědělskou plodinou) se prozatím omezil pouze na dokumentaci poškozeného řezu a jeho nejbližšího okolí severně od betonové šachty (obr. 12). Zdokumentovat se podařilo dva 6,5 m dlouhé profily severní polovinou objektu. Šířka zkoumaného úseku činila 170 cm. Dno jámy bylo mírně členité tvořené nepravidelně rozmístěnými zahloubeninami, přičemž jeho hloubka nepřesáhla 32 cm. Objekt je tedy sice značně prostorově rozsáhlý, ale zato relativně mělký, což koresponduje i s pozorováním učiněným v rámci sondáže v roce 2016. Veškeré intaktní zbytky výplně objektu byly na místě proplaveny na sítěch s průměrem ok 3 mm. Zásyp liniového výkopu, tvořený směsí podložního štěrku a útržky původní výplně objektu, byl znovu exkavován a podrobně překopán.

Z výzkumu pochází bohatý soubor archeologického materiálu sestávající především z charakteristické sídlištní keramiky, fragmentů zvířecích kostí a početné štípané kamenné industrie zhotovené převážně z rohovců typu Krumlovský les. Další nálezy byly získány při povrchovém sběru v širším zázemí objektu.

Na lokalitě byla provedena také geofyzikální prospekce o celkové měřené ploše 2,6 ha, jejímž cílem bylo ověření přítomnosti dalších zahloubených struktur. Kromě okolí zájmového objektu byla změřena i plocha na protilehlé straně polní cesty, jež lokalitu rozděluje v ose S–J, a odkud pocházejí z povrchových sběrů další ojedinělé nálezy spojitelné s osídlením kultury zvoncovitých pohárů. Na výsledném magnetogramu se podařilo identifikovat více jak pět desítek anomálií (potenciálních archeologických objektů), jejichž verifikace a datování bude předmětem dalšího výzkumu. Přesný půdorys zájmového objektu se nepodařilo geofyzikálními měřeními získat z důvodu zkreslení výsledných dat recentními zásahy (Cibulka, Vlach 2021). Rozměry však mohou být alespoň rámcově odhadnuty na 12 × 8 m. Průzkum lokality bude nadále pokračovat.

Literatura

Bartík, J., Šebela, L., Škrdla, P., Přichystal, A. 2019: Use of local raw materials by people of the Bell Beaker culture in Moravia. In: J. Kopacz (ed.): *The end of the stone age on the Stránská skála hill in Brno – Lithic production or “optimalization”?* Rzeszow, Brno: Uniwersytet Rzeszowski, Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., 187–194.

Cibulka, D., Vlach, M. 2021: *Závěrečná zpráva o geofyzikálním průzkumu na katastrálním území obce Dukovany a Nová Ves (okr. Třebíč)*. Uloženo: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Kopacz, J., Přichystal, A., Šebela L. 2009: *Lithic Chipped Industry of the Bell Beaker culture in Moravia and its East-Central European Context*. Kraków, Brno: Polska Akademia Umiejętności.

Summary

The archaeological excavation in Nová Ves – “Nad Skalou” field (Brno-Country District) continued in 2021. Besides a geophysical survey of the 2.6-hectare site, a minor rescue excavation was conducted of a previously known Bell Beaker culture feature that was disturbed by a linear trench during new drainage construction (Fig. 12). The excavation yielded a rich assemblage of archaeological material consisting mainly of characteristic pottery, animal bone fragments and a greater quantity of chipped stone industry made mostly of Krumlovský les type chert.

Jaroslav Bartík, Petr Škrdl, Klára Augustinová, David Cibulka, Marek Vlach, Lubomír Šebela, Milan Vokáč

Nový Šaldorf-Sedlešovice (k. ú. Sedlešovice, okr. Znojmo)

„Spiegel“, parc. č. 1005, 1007.

Jevišovická kultura. Sídliště. Sonda. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Jihomoravské muzeum ve Znojmě, p. o., inv. č. A 31660/1–43.

Lokalizace: WGS-84 – 48.8403556N, 16.0488428E

Na nově objevené lokalitě dochází již několik let k postupnému borcení chodeb starého vinařského sklepa. Na profilech vzniklých destrukcí sklepních prostor bylo možné pozorovat profily zahloubených pravěkých objektů, na což bylo pracoviště archeologie Jihomoravského muzea ve Znojmě, p. o., upozorněno koncem března roku 2021 p. Weisem ze Sedlešovic. Během rychlého záchraného výzkumu byl prozkoumán jeden zahloubený objekt (SJ 501), a to jak na profilu zborcené stěny, tak díky příhodným okolnostem i sondou v ploše. Z objektu se podařila zachránit celá řada typicky zdobených střeptů, které lze zařadit do období jevišovické kultury. Vedle keramických nálezů se v sídlištní jámě nacházelo značné množství mazanice s otisky a několik kusů reprezentujících štípanou a kostěnou industrii. Rybolov je doložen osteologickým materiálem (jelec tloušť) a snad kamenným závažím. Keramická kolekce nálezů pochází také z objektu poškozeného již před zhruba třemi roky (SJ 500). Tento materiál byl předán p. Weisem během archeologického výzkumu.

Literatura

Neuveveno.

Summary

The destruction of an old wine cellar in Sedlešovice cadastral area (Znojmo District) revealed two features dated to the Late Eneolithic Jevisovice culture based on the collected pottery material.

David Rožnovský

Olbramovice (k. ú. Olbramovice u Moravského Krumlova, okr. Znojmo)

Leskoun.

Eneolit. Ojedinělý artefakt. Průzkum detektorem kovu. Uložení nálezu: dočasně u nálezce.

Lokalizace: WGS-84 – 49.0056594N, 16.3612075E

Při detektorové prospekci na známém polykulturním hradišti Leskoun (Čižmář 2004, 193–194 s další lit.) byla nalezena široká plochá měděná sekera obdélného až mírně lichoběžníkového tvaru. Směrem k ostří se rozšiřuje. V týlové části je mírně prohnutá. Její délka činí 11,5 cm, max. šířka je 7,8 cm a tloušťka 0,7 cm. Podélný příčný průřez je rovný až mírně čokovitý. Svým tvarem připomíná podobné exempláře z jiných výšinných poloh (cf. Nejedlá, Stuchlík 2013). Předběžně ji lze chronologicky zařadit do průběhu eneolitu.

Přesnější chronologické zařazení nálezu a další analýzy budou předmětem podrobnější studie.

Literatura

Čižmář, M. 2004: *Encyklopedie hradišť na Moravě a ve Slezsku*. Praha: Libri.

Nejedlá, A., Stuchlík, S. 2013: Měděné sekery z Tvořihráze. *Pravěk* Nová řada 21, 59–70.

Summary

A metal detector survey carried out at the prehistoric Leskoun hillfort near Olbramovice (Znojmo District) yielded a flat copper axe that can be preliminarily dated to the Eneolithic.

Martin Kuča, Martin Hložek

Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)

Ul. Holainova, Zdeňka Kučery, Slavoje Kovaříka; „Zahrady“, parc. č. 533/11, 533/12, 533/181, 533/220, 533/224, 533/236, 533/231.

Jordanovská kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: S-JSTK – -1123625.39, -548440.89; -1123664.28, -548350.66; -1123548.52, -548277.38; -1123568.37, -548218.24; -1123663.22, -548293.65

V březnu, červnu, červenci, září a říjnu 2021 provedli pracovníci Archeologického centra Olomouc, p. o., záchraný výzkum polykulturní lokality na stavbě nových komunikací a rodinných domů v Olomouci-Slavoníně (parc. č. 533/11, 533/12, 533/181, 533/220, 533/224, 533/236, 533/231). Lokalita leží na mírném svahu obráceném k východu s nadmořskou výškou 214–218 m. Výzkumy navázaly na předchozí aktivity v letech 2004, 2008, 2013, 2016, 2017, 2018 a 2020 (Hadrava 2020; Kalábek 2004; 2014; 2016; 2017; 2018a, 2018b; 2021a; 2021b; 2021c; Kalábek, Šín 2019a; 2019b; 2019c; Vránová 2009). Na skryté ploše o velikosti 0,7 ha bylo prozkoumáno 170 sídlištních objektů datovaných do neolitu (kultura lineární keramiky – viz oddíl Neolit), eneolitu (jordanovská kultura) a 3 žárové hroby kultury lidu popelnicových polí. Na celé ploše skrytky bylo zachyceno pokračování jordanovského sídliště se dvěma hliníky, zásobními jámami, žlábkami a sloupovými jamkami. Mimo sídlištní objekty zde byla prozkoumána i část půdorysu jordanovského domu (obr. 13) vymezeného obvodovým žlabem s rozměry 6,3 × 5,8 m a orientací SZ-JV (struktura 21).